

РЕШЕНИЕ
«11» ноябрь 2019 ел.

КАРАР
№ 138

Муниципаль берәмлекләрнең бюджет процессы турындагы Нигезләмә хакында
Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы
«Бөрбаш авыл жирлеге» берәмлеге.

Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, 2003 елның 6 октябрдәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» №131-ФЗ Федераль законы нигезендә, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы «Бөрбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Бөрбаш авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы " Бөрбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турында Нигезләмәне расларга (1 кушымта).

2. 2014 елның 14 ноябрдәге "Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы " Бөрбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турындагы Нигезләмәне раслау турында" карарын гамәлдән чыгарырга.

3. Әлеге карарны Балтач муниципаль районының baltasi.tatarstan.ru рәсми сайтында, Татарстан Республикасының <http://pravo.tatarstan.ru/> хокукый мәгълүмат порталында, авыл жирлегенең мәгълүмати стендларына урнаштыру юлы белән халыкка игълан итәргә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Балтач муниципаль районы
Бөрбаш авыл жирлеге башлыгы:

Р.Р.Галимуллин

БЮДЖЕТ ПРОЦЕССЫ ТУРЫНДА
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК
"БӨРБАШ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ"
БАЛТАЧ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

Башлыгы 1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

Статья 1. Бюджет процессының хокукый нигезе

1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Бюджет законнары, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының «Бөрбаш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба-Текст Буенча) нигезендә эшләнә. – Җирлек уставы), шулай ук «Бөрбаш авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенәң башка муниципаль хокукый актлары белән «Бөрбаш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге бюджеты проекты тәзү һәм карау тәртибен, «Бөрбаш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтөлешен тикшереп тору, бюджет исәбен гамәлгә ашыру, бюджет хисабын тәзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау нигезләрен һәм тәртибен билгели.

2. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән мәгънәдә кулланыла.

Статья 2. Бөрбаш авыл җирлеге " муниципаль берәмлеге бюджетының хокукый рәвешә»

1. «Бөрбаш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге бюджеты һәм аның үтөлешә турындагы хисап Бөрбаш авыл җирлеге Советы карары рәвешендә (алга таба – җирлек Советы) эшләнә һәм раслана.

2. Җирлек бюджеты өч елга – Чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә һәм раслана.

3. Җирлек бюджеты проекты формалаштыру Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының «Бөрбаш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты (алга таба – Башкарма комитет) тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп, авыл җирлеге Советы карарлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Җирлек Советының җирлек бюджеты турындагы карары Чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә һәм, әгәр җирлек бюджеты турында карарда башкасы каралмаган булса, финанс елының 31 декабрәнә кадәр гамәлдә була.

5. Җирлек бюджеты турындагы карар аңа кул куйганнан соң 10 кеннән дө соңга калмыйча билгеләнгән тәртиптә рәсми халыкка җиткерелергә (бастырып чыгарылырга) тиеш

Статья 3. Бюджет процессы принциплары һәм этаплары

1. «Бөрбаш авыл җирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә.

2. Бюджет процессының төп этаплары булып тора:

- 1) җирлек бюджеты проекты тәзү;
- 2) җирлек бюджетын карау һәм раслау;
- 3) җирлек бюджеты үтөлешә;
- 4) җирлек бюджеты үтөлешен контрольдә тоту;

- 5) бюджет исәбен гамәлгә ашыру;
  - 6) бюджет хисаплылыгын тезү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау.
(кул куйганнан соң, билгеләнгән тәртиптә 10 көннән дә соңга калмыйча
- Мәкалә 4. Бюджет процессында катнашучылар һәм аларның бюджет вәкаләтләре

1. Бюджет процессында катнашучылар булып торалар:

- 1) муниципаль берәмлек башлыгы;
- 2) җирлек Советы;
- 3) Башкарма комитет;
- 4) Финанс-бюджет палатасы;
- 5) Балтач муниципаль районының Контроль-хисап палатасы (алга таба-Контроль-хисап палатасы);
- 6) бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бүлүчеләр;
- 7) бюджет керемнәре Баш администраторлары, администраторлары;
- 8) бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының Баш администраторлары, администраторлары;
- 9) бюджет акчаларын алуучылар.

2. Җирлек советы:

2.1. Җирлек советы үзенең утырышларында, комитетларда, комиссияләрдә, эш төркемнәрендә бюджет үтәлешенең аерым мәсьәләләрен карау барышында һәм депутат таләпләренә бәйле рәвештә, тышкы муниципаль финанс тикшерүе органнарының хокукый статусын формалаштыра һәм билгели, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә башка вәкаләтләрне башкара. , «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында " 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, җирлек уставы, әлеге Нигезләмә белән.

2.2. Җирлек советына, үз компетенциясе кысаларында, Россия Федерациясе Конституциясендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларында билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча, вәкаләтләрне тәмин итү өчен, Башкарма комитет тарафыннан барлык кирәкле мәгълүмат бирелергә тиеш.

3. Башкарма комитет җитәкчесе урынбасары:

- 1) җирлек бюджеты проектың тезүне, җирлек бюджеты үтәлешен тәмин итә;;
- 2) җирлек Советына раслауга җирлек Советы сессиясенең җирлек бюджеты турындагы карары проектың һәм аның үтәлеше турында хисап тапшыра;
- 3) Башкарма комитетның финанс ресурслары белән эш итә;
- 4) Россия Федерациясе Бюджет законнары нигезендә җирлек бюджетын үтәү өчен җаваплы.;
- 5) җирлек бюджетына муниципаль бурычларны җөлеп итү турында шартнамәләр, шулай ук кире кайтару нигезендә җирлек бюджеты акчаларын бирү турында шартнамәләр төзи.;
- 6) җирлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын алып бару тәртибен билгели;
- 7) җирлек бюджеты каршында акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны исәптән чыгару тәртибен билгели;
- 8) Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мәнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

4. Тезелгән килешү нигезендә, финанс-бюджет палатасы:

- 1) җирлек бюджеты проектың тезүне, җирлек бюджеты үтәлешен гамәлгә ашыра;;
- 2) җирлек бюджетының җыелма бюджет язмасын төзи һәм төгәлләштерә;
- 3) җирлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;

4) баш бүлүчеләрдән, бүлүчеләрдән һәм акча алуучыларның жирлек бюджеты проектын һәм жирлек бюджеты үтөлешә турындагы хисапны тезү өчен кирәкле материалларны ала;

5) жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карары нигезендә бюджет кредитлары һәм муниципаль гарантияләр би­рү турында шартнамәләр эзерли;;

6) жирлек бюджеты акчаларын алуучыларның, бюджет кредитларын, муниципаль гарантияләрне алуучыларның финан­с хәлен тикшерә;;

7) жирлекнең муниципаль бурыч кенәгәсен алып баруны гамәлгә ашыра;

8) жирлек бюджеты үтөлешен алдан, а­гымдагы һәм аннан соңгы контрольдә тотә;;

9) жирлек бюджеты чаралары белән операцияләр башкара;

10) жирлек бюджеты үтөлешә турында хисап төзи;

11) жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүчеләрдән, бүлүчеләрдән, жирлек бюджеты акчаларын алуучылардан күрсәтелгән акчаларны алу, күчерү, күчерү һәм куллану белән бәйлә билгеләнгән формалар буенча хисаплар би­рүне таләп итү хокукына ия;

12) кредит оешмаларыннан жирлек бюджеты акчалары белән операцияләр турында белешмәләр ала;

13) бюджет процессының тиешенчә үтәл­мәве турында жирлек бюджеты акчаларын алуучыларга, бүлүчеләргә һәм бүлүчеләргә бюджет законнарындагы житешсезлек­ләрне бетерү таләбе белән кисәтүләр кертә һәм аларның бетерелүен контрольдә тотә;

14) Россия Федерациясә Бюджет кодексы, ә­легә Нигезләмә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хо­кук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актлар нигезендә башка вә­каләтләрне гамәлгә ашыра.

5. Тезелгән килешү нигезендә контроль-хисап палатасы:

Контроль-хисап палатасы бюджет вә­каләтләрен башкара:

аудиту нәтижәләлеген, направ­ленному билгеләүгә экономности һәм нәтижә­ләлеген бюджет чараларын куллануны;

бюджетлар турында карарларның, Россия Федерациясә бюджет законнарының башка норматив хокукый актларының проек­тларына, шул исәптән бюджет күрсәткеч­ләренең (параметрларының һәм характеристика­ларының) нигезлән­гәнлегенә экспертиза;

муниципаль программаларга экспертиза;

бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процес­сында ачыкланган житешсезлек­ләрне бетерү һәм Россия Федерациясә бюджет законнарын камилләш­терү буенча тәк­ъдимнәр эзерләү;

бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнә­ренең Баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чы­гана­кларының Баш администраторлары (алга таба бюджет акчаларының Баш администраторлары) эч­ке финан­с аудитын гамәлгә ашыруны камил­ләш­терү буенча тәк­ъдимнәр эзер­ләүне камил­ләш­терү буенча тәк­ъдимнәр эзер­ләү;

һәм муниципаль берәмлек­ләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчән­ле­генә гомуми принцип­лары турында «2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән башка мө­сә­ләр буенча фикер алыштылар.

6. Бюджет средстволарын баш бүлүчә:

1) расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмә­ләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижә­лә­леген, адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;;

2) үзенә буйсынган бюджет акчаларын алу­чылар һәм аннан файдаланучылар исем­леген төзи;;

3) расланган бюджет йөкләмә­ләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чик­лә­рендә үтөл­гә тиеш­ле чыгым йөкләмә­ләре реестрын алып бара;

4) бюджетның тиеш­ле чыгымнарын планлаштыруны гамәл­гә ашыра, бюджет ассигнованиелә­ренә нигез­лән­гән тәш­кил итә;

5) бюджет язмасын тези, рас­лый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмә­лә­ренә лимитларын ведомство карамагындагы бүлүчеләргә һәм бюджет акчаларын алу­чыларга бү­лә һәм бюджетның тиеш­ле ө­лешен үти.;

6) бюджет йөкләмә­ләре лимитларын Формалаштыру һәм үз­гәр­тү буенча тәк­ъдимнәр кертә;

7) жыелма бюджет язмасын Формалаштыру һәм үз­гәр­тү буенча тәк­ъдимнәр кертә;

8) казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

9) муниципаль биремнәр тәзи һәм раслый;

10) Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән субвенцияләрен, бюджетара субсидияләрен һәм башка субсидияләрен алучыларның аларны биргәндә билгеләнгән шартларның үтәлешен контрольдә тотуны тәэмин итә;

11) үз эшчәнлегә өлкәсендә ведомство финанс контролен оештыра һәм гамәлгә ашыра;

12) бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет Хисабын формалаштыра;

13) муниципаль район исеменнән аңа караган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча җавап бирә;

14) Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлегә Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

7. Бюджет чараларын бүлүче:

1) тиешле бюджет чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра;

2) бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство карамагындагы бүлүчеләргә һәм (яки) бюджет акчаларын алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

3) бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча үз карамагындагы бюджет акчаларын баш бүлүчегә тәкъдимнәр кертә;

4) бюджет акчаларын баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең үз карамагындагы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

8. Бюджет керемнәре баш администраторы:

1) үзенә буйсынган бюджет керемнәре администраторлары исемлеген тези;;

2) урта сроклы финанс планын һәм бюджет проектын тәзу өчен кирәкле белешмәләр бирә;

3) касса планын тәзу һәм алып бару өчен белешмәләр бирә;

4) бюджет керемнәре баш администраторының бюджет Хисабын формалаштыра һәм тапшыра;;

5) Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлегә Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

9. Бюджет керемнәре администраторы:

1) бюджетка, пеняларга һәм штрафларны исәпләүнең дәрәслегенә, тулы һәм үз вакытында башкаруга исәпләүне, исәпкә алуны һәм контрольне гамәлгә ашыра;;

2) җирлек бюджетына түләүләр, пенялар һәм штрафларны түләттерүне гамәлгә ашыра;

3) җирлек бюджетына артык түләнгән (алынган) түләүләрен, пеняларны һәм штрафларны, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентларны һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны кире кайтару турында Карар кабул итә һәм, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән тәртиптә кире кайтару өчен, Федераль казначылык органына йөкләмә бирә.;

Статья 4.1. Финанс-бюджет палатасы һәм контроль-хисап палатасы белән бюджет хезмәттәшлегә

Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар (субвенцияләрдән, шулай ук муниципаль берәмлеккә бирелә торган субсидияләрдән һәм (яисә) салым керемнәреннән түләүләренә өстәмә нормативлары буенча соңгы ике хисап финанс елы дәвамында җирле бюджетларның үз керемнәренә 70 процентыннан артып киткән муниципаль берәмлек түбәндәге өстәмә чаралар гамәлгә ашырыла.:

- җирлек бюджеты проекты формалаштырганда ярдәм күрсәтү турында финанс-бюджет палатасы белән килешүгә кул кую ; ;

- җирлек Советына кертелгән Чираттагы финанс (Чираттагы финанс һәм план чорына) җирле бюджет проекты Россия Федерациясе Бюджет законнары таләпләренә туры килү-килмәү турында бәяләмә әзерләү өчен Башкарма комитет тарафыннан

финанс-бюджет палатасына билгелэнгән тәртиптә кирәкле документлар һәм материаллар тапшыру;);

-Контроль-хисап палатасы тарафыннан жирле бюджет үтөлеше турындагы еллык хисапка ике елга бер тапкыр тышкы тикшерү уздыру;

- федераль законнарда билгелэнгән башка чаралар.

5 Статъя. Финанс контролен гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органнары

1. Финанс контролен гамәлгә ашыручы органнар булып торалар;

1) жирлек Советы;

2) Контроль-хисап палатасы;

3) Башкарма комитет;

4) бюджет акчаларын баш бүлүче;

5) бюджет керемнәре баш администраторы;

6) бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы.

2. Жирлек советы башкара:

1) алдан тикшерү-жирлек Советының бюджет турындагы карары проектын һәм жирлек Советының бюджет-финанс елкәсендәге башка карар проектларын тикшерү һәм раслау барышында;

2) агымдагы контроль-жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карарының үтөлешен тикшерү барышында;

3) киләсе контроль-жирлек бюджеты үтөлеше турындагы отчетларны карау һәм раслау барышында.

3. Контроль-хисап палатасы жирлек бюджеты акчаларын алучыларның бюджет акчалары, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары администраторларының акчалары белән, шулай ук бюджет кредитларын, бюджет инвестицияләрен алучыларның һәм муниципаль гарантияләрне бүлеп бирү, алу, максатчан файдалану һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә бюджет акчаларын кире кайтару шартларын үтәү буенча тышкы финанс контролен гамәлгә ашыра, «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында»07.02.2011 ел, № 6-ФЗ Федераль закон нигезендә.

4. Эчке муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру рәвешләре һәм тәртибе башкарма комитет, бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренең Баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы, әлеге Нигезләмә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган бюджет-хокук менәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

Мәкалә 6. Жирлек бюджеты керемнәре

1. Жирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясе Бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы Россия Федерациясе законнары һәм башка мәжбүри түләүләр турындагы законнар һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, салымнар һәм жыемнар турындагы Татарстан Республикасы законнары, жирлек Советының салымнар һәм жыемнар турындагы норматив-хокукый актлары нигезендә төзелә.

2. Жирлек Советы карары белән жирле салымнар кертелә, алар буенча салым ставкалары билгеләнә һәм муниципаль берәмлекләренең вәкилләкле органнарына салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары белән бирелгән хокуклар кысаларында жирле салымнар буенча салым ташламалары бирелә.

3. Жирле салымнар турындагы карарларга, жирлек Советының бюджет-хокук менәсәбәтләрен жайга сала торган, жирлек бюджеты керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган карарларына үзгәрешләр кертү турында жирлек Советы карарлары Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проектын жирлек Советына кергәнче 10 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

4. Жирлек Советы карарына салымнар һәм жыемнар турындагы чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проектын жирлек Советына керткәннән соң кабул ителгән, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының керемнәрен (чыгымнарын) үзгәртүгә китерә торган карар проектын кертүне күздә тоткан үзгәрешләр кертүне күздә тоткан, жирлек Советының күрсәтелгән карарларының

Чираттагы финанс елыннан соң килгән елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча үз көченә керүе турындагы нигезләмәләрне үз эченә алырга тиеш.

7 Статъя. Жирлек бюджеты чыгымнары

1. Жирлек бюджеты чыгымнарын формалаштыру Федераль дөүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы һәм жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен Россия Федерациясе законнары, шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә үтәләше Чираттагы финанс елында һәм план чорында жирлек бюджеты акчалары исәбеннән булырга тиеш булган Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләренә түбәндәгеләр керә::

1) муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару) (алга таба - муниципаль хезмәтләр күрсәтү), шул исәптән муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль контрактлар өчен түләүгә ассигнованиеләр дө.;

2) халыкны социаль тәэмин итү;

3) муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль унитар предприятиеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү;;

4) юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга - товар, эш, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә субсидияләр бирү;

5) жирле үзидарә органнарының законсыз гамәлләре (гамәл кылмаулары) нәтижәсендә гражданга яисә юридик затка китерелгән зыянны каплау турында «Бөрбаш авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә карата дөгьвалар буенча Суд актларын үтәү;

6) бюджетара трансфертлар бирү;

3. Муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләренә түбәндәгеләр керә::

1) физик һәм (яки) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару) буенча казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәэмин итү;;

2) бюджет һәм автоном учреждениеләренә, муниципаль йөкләмәнең үтәләшен финанс белән тәэмин итүгә субсидияләренә дә кертеп, субсидияләр бирү.;

3) муниципаль учреждениеләр булмаган коммерциягә карамаган оешмаларга, шул исәптән әлегә оешмалар тарафыннан муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) физик һәм (яисә) юридик затларга субсидияләр бирү;;

4) муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру;

5) муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар, эшләр һәм хезмәтләр сатып алу (казна учреждениесе функцияләрен үтәүне тәэмин итү өчен бюджет ассигнованиеләреннән тыш), шул исәптән максатларда казна учреждениеләре муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру өчен бюджет ассигнованиеләреннән тыш):

физик һәм юридик затларга муниципаль хезмәт күрсәтү

4. Физик һәм юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль йөкләмәне, шулай ук хисап финанс елында һәм агымдагы финанс елында аның үтәләшен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

5. Муниципаль йөкләмәдә булырга тиеш:

1) күрсәтелә торган муниципаль хезмәтләрнең составын, сыйфатын һәм (яки) күләмен (эчтәлеген) характерлаучы күрсәткечләр;

2) муниципаль йөкләмәнең үтәләшен контрольдә тоту тәртибе, шул исәптән аның вакытыннан алда туктатылу шартлары һәм тәртибе;;

3) муниципаль йөкләмәнең үтәләше турындагы хисапларга таләпләр.

Физик һәм юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль йөкләмә шулай ук карап торырга тиеш:

1) тиешле хезмәт күрсәтүләрдән файдаланучы физик һәм (яки) юридик затларның категорияләрен билгеләү;;

2) тиешле хезмәтләр күрсәтү тәртибе;

3) Россия Федерациясе законнарында аларны түләүле нигездә күрсәтү каралган очрактарда, физик яисә юридик затлар тарафыннан тиешле хезмәт күрсәтүләр өчен түләүгә иң чик бәяләр (тарифлар) йә күрсәтелгән бәяләрне (тарифлар) билгеләү тәртибе.

Муниципаль йөкләмә күрсәткечләре муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру, казна учреждениесенең бюджет сметасын төзү өчен, шулай ук бюджет яисә автоном учреждение тарафыннан муниципаль йөкләмәне үтәүгә субсидияләр күләмен билгеләү өчен бюджет проектларын төзегәндә кулланыла.

Муниципаль йөкләмә муниципаль учреждениеләр һәм коммерциячел булмаган башка оешмалар тарафыннан муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру өчен җирлек бюджеты проекты төзегәндә кулланыла.

Муниципаль йөкләмә Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә, Чираттагы финансына һәм план чорына (бюджет проекты төзегәндә төгәлләштереп) формалаша.

Муниципаль йөкләмә бюджет һәм автоном учреждениеләр, шулай ук җирлек Советы карары нигезендә билгеләнгән казна учреждениеләре өчен формалаша.

Муниципаль биремнәрнең үтәлешен финанс белән тәмин итү Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә җирлек бюджеты акчалары хисабына башкарыла.

Муниципаль йөкләмәнең үтәлешен финанс белән тәмин итү күләме, билгеләнгән эшчәнлек өлкәләрендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукый җайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы хакимиятнең федераль органнары тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне үтәп, Башкарма комитет тарафыннан каралган тәртиптә расланган норматив чыгымнар нигезендә исәпләнә.

Россия Федерациясе законнары нигезендә муниципаль учреждениеләрне гамәлгә куючының функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органы карары нигезендә муниципаль йөкләмәнең үтәлешен финанс ягыннан тәмин итү күләмен билгеләгәндә эшләр башкаруга чыгымнар нормативлары кулланыла.

6. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру Россия Федерациясенең муниципаль ихтыяжлар өчен заказлар урнаштыру турындагы законнары нигезендә башкарыла.

Муниципаль контрактлар, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 72 статьясындагы 3 пунктында билгеләнгән очрактардан тыш, бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә төзелә һәм түләнә.

7. Җирлек Советы карарында җирлек бюджеты турында карарда җирлек бюджетыннан акча бирү шартлары билгеләнергә мөмкин, алар нигезендә мондый акчалар Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә бирелә.

8. Халыкны социаль тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләренә гражданның социаль түләүләр бирүгә йә халыкка социаль ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру максатларында гражданның файдасына товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуга бюджет ассигнованиеләре керә.

Халыкны социаль тәмин итү ачык норматив йөкләмәләре кабул итү юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Күрсәтелгән гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә бюджет ассигнованиеләре пенсия, пособиеләр, компенсацияләр һәм башка социаль түләүләр рәвешендәге йөкләмәләренә һәр төре буенча, шулай ук халыкка социаль ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру буенча аерым карала.

9. Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга - товар, эш, хезмәт күрсәтүчеләргә субсидияләр җирлек бюджеты турында җирлек Советы карары һәм аның нигезендә кабул ителә торган җирле үзидарә органнары актлары белән каралган очрактарда һәм тәртиптә җирлек бюджетыннан бирелә.

Җирлек Советының авыл җирлегә бюджеты турында карарында, муниципаль хезмәт күрсәтүләргә норматив чыгымнарны кайтаруға субсидияләренә дә кертеп, автоном учреждениеләргә субсидияләр каралырга мөмкин.

Җирлек бюджетыннан күрсәтелгән субсидияләр күләмен билгеләү һәм бирү тәртибе башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

Җирлек Советының бюджет турында Карарында автоном һәм бюджет учреждениеләре булмаган башка коммерциягә карамаган оешмаларга субсидияләр каралырга мөмкин. Җирлек бюджетыннан күрсәтелгән субсидияләр күләмен билгеләү һәм бирү тәртибе башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

10. Муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияларен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 8. Бюджет классификациясе

1. Жирлек бюджетын төзү һәм үтәү, бюджет хисаплылыгын төзү Россия Федерациясендә билгеләнгән бюджет классификациясе нигезендә башкарыла.

2. Жирлекнең бюджет вәкаләтләренә жирлек бюджетына кагылышлы елешендә Россия Федерациясе бюджет классификациясен куллану тәртибен билгеләү, детальләштерү һәм билгеләү керә.

3. Финанс-бюджет палатасы Баш администраторлары жирле үзидарә органнары һәм (яки) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган керемнәр төрләре буенча подводвод кодлары исемлеген раслый.

4. Финанс-бюджет палатасы тарафыннан жирлек бюджетының максатчан статьялары исемлеге һәм кодлары билгеләнә.

Финанс белән тәэмин ителеше шәһәр бюджетыннан бирелә торган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар исәбенә гамәлгә ашырыла торган жирлек бюджеты чыгымнарының максатчан статьялары исемлеген һәм кодларын билгеләү тәртибе Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

5. Финанс-бюджет палатасы Баш администраторлары жирле үзидарә органнары һәм (яки) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган бюджет кытлыкларын финанслау чыганакларының кодлары исемлеген раслый.

Статья 9. Резерв фонды

1. Жирлек бюджетының чыгым елешендә Башкарма комитетның резерв фондын булдыру күздә тотыла.

2. Жирлек бюджетының чыгым өлешендә жирлек Советы һәм жирлек Советы депутатларының резерв фондларын булдыру тыела.

3. Башкарма комитетның резерв фонды күләме жирлек Советы карары белән билгеләнә һәм күрсәтелгән карар белән расланган чыгымнарның гомуми күләменнән еч проценттан артмаска тиеш.

4. Башкарма комитетның резерв фонды акчалары көтелмәгән чыгымнарны финанс белән тәэмин итүгә, шул исәптән авария-торгызу эшләрен һәм табигый бәла-казалар һәм башка гадәттән тыш хәлләр нәтижеләрен бетерүгә бәйле башка чараларны үткөрүгә юнәлдерелә.

5. Жирлек бюджеты составында каралган Башкарма комитетның резерв фондының бюджет ассигнованиеләре Башкарма комитет күрсәтмәсе буенча файдаланыла.

6. Башкарма комитетның резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану турындагы хисап бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапка кушымта итеп бирелә.

Статья 10. Жирлек бюджетында каралмаган чыгымнарны тормышка ашыру

1. Әгәр чыгым йөкләмәләренең гамәлдәге төрләре буенча чыгым йөкләмәләрен арттыруны яисә чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен кертүне күздә тоткан муниципаль хокукий акт кабул ителгәнчегә кадәр бер генә гавами-хокукий берәмлек тарафыннан да үтәлмәгән булса, күрсәтелгән муниципаль хокукий актта чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен үтәү чыганакларын һәм тәртибен билгеләүче нормалар булырга тиеш, шул исәптән, Россия Федерациясе бюджет системасының тиешле бюджетларына чыгым йөкләмәләренең яңа төрләренә финанс ресурсларын тапшыру тәртибе кирәк булган очракта да.

2. Чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен кабул итүгә бюджет ассигнованиеләре бүлеп бирү яисә чыгым йөкләмәләренең гамәлдәге төрләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру бюджет ассигнованиеләрен бюджет турындагы карарга тиешле бюджет ассигнованиеләрен кертү шарты белән йә агымдагы финанс елында бюджетка өстәмә керемнәрнең тиешле чыганаклары булганда һәм бюджет чыгымнарының аерым статьялары буенча бюджет ассигнованиеләре кыскартылганда, жирлек Советы карарына тиешле үзгәрешләр керткәннән соң гына Чираттагы финанс елы башыннан гына гамәлгә ашырылырга мөмкин.

11 Статья. Жирлекнең чыгым йөкләмәләре

1. Жирлекнең чыгым йөкләмәләре нәтижәдә барлыкка килә:

1) жирле әһәмияттәге мәсьәләләр һәм Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле үзидарә органнары хәл итәргә хокуклы бүтән мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий актлар кабул итү, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча муниципаль берәмлек тарафыннан шартнамәләр (киләшүләр) тәзү;

2) жирле үзидарә органнары тарафыннан аларга тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда муниципаль хокукий актлар кабул итү;;

3) муниципаль берәмлек исемәннән муниципаль казна учреждениеләре тарафыннан шартнамәләр (киләшүләр) тәзү.

2. Жирлекнең әлеге статьяның 1 өлешендәге 1 һәм 3 пунктларында күрсәтелгән чыгым йөкләмәләре жирле үзидарә органнары тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә һәм үз керемнәре һәм жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары исәбеннән үтәлә.

3. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 2 пунктында күрсәтелгән чыгым йөкләмәләре Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукий актлары белән билгеләнә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган тәртиптә жирлек бюджетына бирелә торган Татарстан Республикасы бюджетыннан субвенцияләр исәбеннән һәм чикләрендә үтәлә.

Әгәр тиешле субвенцияләренә исәпләү методикаларында кулланыла торган нормативлар арттырылган булса, муниципаль берәмлекнең күрсәтелгән чыгым йөкләмәләрен тулысынча үтәү өчен кирәкле өстәмә чыгымнарны финанс ягыннан тәэмин итү үз керемнәре һәм жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

4. Жирле үзидарә органнары башка муниципаль берәмлекләренң жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары компетенциясенә кертелмәгән һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән алар компетенциясеннән алынмаган мәсьәләләренә хәл итүгә бәйлә чыгым йөкләмәләрен бары тик үз финанс чаралары булганда гына (бюджетара трансфертлардан тыш) билгеләргә һәм үтәргә хокуклы.

5. Жирлекнең чыгым йөкләмәләре реестры Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә алып барыла.

12 Статья. Жирлек бюджетыннан бирелә торган бюджетара трансфертлар формалары

Жирлек бюджетыннан бюджетара трансфертлар формада бирелә:

муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр;

Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән очракларда Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр бирү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

башка бюджетара трансфертлар.

Максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар бюджеттан бюджетара трансфертларны бирү максатлары, тәртибе һәм шартлары Татарстан Республикасы бюджетыннан Татарстан Республикасы законнары һәм (яисә) башка норматив хокукий актлары нигезендә кабул ителгән жирлек Советы карарлары белән билгеләнә.

13 Статья. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр

1. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр жирлек бюджетында Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә карала.

14 Статья. Жирлек бюджетыннан муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр

1. Жирлек Советының Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган карарларында каралган очракларда һәм тәртиптә жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен башкарганда барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслау максатларында жирлек бюджетыннан субсидияләр биреләргә мөмкин.

2. Әлеге статьяда күрсәтелгән субсидияләр бирүнең максатлары һәм шартлары җирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә төзелә торган башкарма комитетлар арасында килешүләр белән билгеләнә.

15 Статья. Җирлек бюджетыннан, район бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы тиешле законнары нигезендә кабул ителә торган җирлек Советы карарларында каралган очракта һәм тәртиптә район бюджетына җирлек бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төзелгән килешүләр нигезендә җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлар бирелергә мөмкин.

16 Статья. Җирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр

1. Акча йөкләмәләре буенча җирлек алдындагы бурыч булып акча средстволары суммасы тора, аны җирлек алдындагы акчалата йөкләмә нигезендә билгелә бер датага түләргә тиеш.

2. Җирлекнең финанс активлары җирлек алдында акча йөкләмәләре буенча таләпләрне формалаштыра.

3. Җирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча бурычны исәптән төшерү һәм торгызу кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очрактардан тыш, районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

4. Җирлек алдындагы акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) исәпкә алу, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм алыш-бирешләр буенча таләп хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындагы 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындагы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Әгәр килешүдә башкасы билгеләнмәгән булса, җирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр тиешле сумманы җирлек бюджетының бердәм санына күчәргәннән бирле үтәлгән булып санала.

17 Статья. Җирлек бюджеты дефициты

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына җирлек бюджеты кытлыгы, әлеге статьяның 2 өлешендә билгеләнгән чикләүләрне үтәп, җирлек Советы карары белән билгеләнә.

2. Җирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган кертемнәрнең һәм өстәмә норматив түләүләр буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, җирлек бюджеты керемнәренең расланган еллык гомуми күләменең 10 процентыннан артмаска тиеш.

Җирлеккә карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктында каралган чараларны гамәлгә ашырган очракта, җирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган кертемнәрнең һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, җирлек бюджеты керемнәренең расланган гомуми еллык күләменең 5 процентыннан артмаска тиеш.

Муниципаль берәмлек милкендәге акцияләрне сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләреннән керемнәрнең бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы составында җирлек Советы карары белән расланган очракта һәм җирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимү очрагында җирлек бюджеты кытлыгы күрсәтелгән керемнәр суммасы һәм җирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар күләме чикләрендә әлеге пунктта билгеләнгән чикләүләрдән артып китәргә мөмкин.

3. Җирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисап күрсәткечләре буенча барлыкка килгән җирлек бюджеты дефициты әлеге статьяның 2 өлешендә билгеләнгән чикләүләргә туры килергә тиеш.

4. 2017 елның 1 гыйнварына кадәр җирлек бюджеты турындагы карар белән җирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы составында алынган аерма расланган очракта, җирлек тарафыннан күрсәтелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан җирлек бюджетына бирелгән бюджет кредитлары

чикләрендә әлеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләүләрдән артып китергә мөмкин.

18 Статья. Кредитлар

1. Жирлек бюджеты исәбеннән бюджет кредитлары Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына, юридик затларга Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә һәм жирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә, шулай ук жирлек Советы карары белән каралган бюджет ассигнованиеләре шартларында һәм чикләрендә бирелә.

2.

19 Статья. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы

1. Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслау чыганаclarы составына кертелә:

1) номиналь бәясә Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә урнаштырудан килгән акчалар һәм аларны түлөгә юнәлдерелгән акчалар арасындагы аерма.;

2) жирлек арасында Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларының жәлеп ителгән һәм түләнгән кредитлары арасындагы аерма;

3) район тарафыннан Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма жирлек бюджетына Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан бирелгән бюджет кредитлары арасындагы аерма.;

4) тиешле финанс елы дәвамында жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү.;

5) жирле бюджет кытлыгын эчке финанслауның бүтән чыганаclarы.

2. Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслауның башка чыганаclarы составына кертелә:

1) жирлек милкәндәге акцияләргә һәм капиталда катнашуның башка рәвешләрен сатудан кергән керемнәр;

2) жирлек бюджеты чаралары буенча курс аермасы;

3) районның башка бурыч йекләмәләрен Россия Федерациясе валютасында түлөгә жибәрелә торган акчалар күләме;

4) жирлек бюджетыннан юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән жирлек бюджетыннан юридик затларга бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма юридик затларга Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы.;

5) жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

6) жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетка күчерелгән акчалар арасындагы аерма (жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта).

Калган акчалар белән идарә итү операцияләре составына жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта гамәлгә куючысы жирлек һәм шәхси счетлары Россия Федерациясе законнары нигезендә районның финанс-бюджет палатасында ачылган оешмалар акчаларын жәлеп итү һәм кире кайтару кертелә.

Жирлек бюджеты кытлыгын тышкы финанслау чыганаclarы составына кертелә:

максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән һәм жирлек тарафыннан түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

муниципаль гарантияләргә Гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә, максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән жирлекнең муниципаль гарантияләрен үтәүгә жибәрелә торган акчалар күләме.

Статья 20. Муниципаль бурыч

1. Муниципаль бурыч – жирлек тарафыннан кабул ителгән Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән бурыч йөкләмәләре төрләре нигезендә муниципаль бурыч алулардан, өченче затларның йөкләмәләре буенча гарантияләрдән барлыкка килә торган йөкләмәләр, башка йөкләмәләр.

2. Муниципаль бурыч структурасы бурыч йөкләмәләре төрләре буенча жирлекнең муниципаль бурыч йөкләмәләре төркеменнән (алга таба - Муниципаль бурыч йөкләмәсе) тора.

3. Муниципаль берәмлекнең муниципаль бурыч йөкләмәләре буенча йөкләмәләр рәвешендә булырга мөмкин:

1) муниципаль берәмлекнең кыйммәтле кәгазьләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә));

2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирлек бюджетына Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;

3) муниципаль берәмлек тарафыннан кредит оешмаларыннан Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән кредитлар;

4) Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль берәмлек гарантияләренә (муниципаль гарантияләргә);

5) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында чит ил валютасында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән муниципаль гарантияләргә;

6) РФ Бюджет кодексын гамәлгә керткәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләренә.

4. Муниципаль бурыч күләменә кертелә:

1) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирлек бюджетына жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) муниципаль берәмлек тарафыннан кредит оешмаларыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) муниципаль берәмлекнең түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

5. Муниципаль берәмлек бурыч йөкләмәләре кыска вакытлы (бер елдан кимрәк), уртача вакытлы (бер елдан алып биш елга кадәр) һәм озак вакытлы (биш елдан алып 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

6. Муниципаль бурыч белән идарә итү Башкарма комитет тарафыннан муниципаль хокукый актлар нигезендә башкарыла.

Шәһәрнең муниципаль бурыч йөкләмәләрен исәпкә алу һәм теркәү Бөгелмә муниципаль районының муниципаль бурыч кенәгәсендә башкарыла.

7. «Бөрбаш авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге, әгәр күрсәтелгән йөкләмәләр жирлек тарафыннан гарантияләнмәсә, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм башка муниципаль берәмлекләрнең бурыч йөкләмәләре буенча җавап тотмый.

8. Муниципаль бурычның иң чик күләме Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясындагы 3 пунктында билгеләнгән чикләүләрдән артмаска тиеш.

9 нчы авыл жирлеген Советы карары белән чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел килә торган елның 1 нче гыйнварына муниципаль бурычның иң югары чиге билгеләнә.

10. Хисап финанс елы өчен жирлек бюджеты үтөлеше турындагы хисап буенча жирлек Советы карары белән расланган Чираттагы финанс елында һәм план чорында муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнарының иң чик күләме, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла торган чыгымнар күләменә 15 процентыннан артмаска тиеш.

11. Жирлек Советы карары белән чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына, әлеге статьяның 9 өлешендә билгеләнгән чикләүне үтәп, муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме билгеләнә.

12. Әгәр Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе «Бөрбаш авыл жирлеген» Муниципаль бурыч йөкләмәсе шартлары белән каралган түләү датасыннан соң килүче датадан соң еч ел эчендә түләүгә тапшырылмаса (йөкләмәләр шартлары һәм муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән гамәлләр

кредитор тарафыннан башкарылмаган) яисә муниципаль гарантия Срогы узган булса йә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115 статьясында каралган башка очракларда, күрсәтелгән йөкләмә тулысынча туктатылган дип санала һәм, әгәр җирлек Советы карары белән башкасы каралмаган булса, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

13. Әлеге статьяның 12 өлешендә күрсәтелгән сроклар үткәннән соң, Башкарма комитет җитәкчесе Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында Карар Чыгара.

14. Муниципаль бурычны төшереп калдыру исәпкә алына торган муниципаль бурыч йөкләмәләре төрләре буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч күләмен киметү юлы белән, аларны җирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarында исәптән төшерү суммаларын чагылдырмыйча исәптән төшерү суммасына гамәлгә ашырыла.

15. Әлеге статьяның 12-14 өлешләренең гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча йөкләмәләргә, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, башка муниципаль берәмлекләр алдындагы муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.

21 Статья. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән җирлекнең бурыч йөкләмәләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан төшереп калдыру (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә)

1. Әгәр Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе муниципаль бурыч йөкләмәсе түләү шартлары белән каралган түләү датасыннан соң килүче датадан соң өч ел эчендә түләүгә тапшырылмаса (йөкләмәләр шартлары һәм районның муниципаль хокукый актларында билгеләнгән гамәлләр кредитор тарафыннан үтәлмәсә), күрсәтелгән йөкләмә тулысынча туктатылган дип санала һәм, әгәр җирлек Советының муниципаль хокукый актларында башкасы каралмаган булса, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

Муниципаль гарантияләр буенча Россия Федерациясе валютасындагы җирлекнең бурыч йөкләмәләре муниципаль гарантияләрне туктатуга нигез булып торган вакыйгалар (хәлләр) килеп туганда тулысынча туктатылган дип санала һәм күрсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) килеп туган очракта муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

2. Башкарма комитет, әлеге статьяның 1 пункттындагы беренче абзацында күрсәтелгән сроклардан соң, Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында муниципаль хокукый акт чыгара.

3. Муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациясе валютасында белдерелгән күчәрелә торган муниципаль бурыч йөкләмәләре төрләре буенча җирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarында исәптән төшерү суммаларын чагылдырмыйча аларны исәптән төшерү суммасына муниципаль бурыч күләмен киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Әлеге статьяның 1 пункттындагы беренче абзацының, 2 һәм 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.

5. Муниципаль бурычтан реструктурлаштырылган, шулай ук түләнгән (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль кыйммәтләр кәгазьләренең эмиссия шартлары нигезендә аларны тулы күләмдә эмитлаштырган орган тарафыннан сатып алынган (Россия Федерациясе законнарында каралган операцияләргә алмаштыру нәтижесендә яисә башка операцияләр) муниципаль кыйммәтләр кәгазьләренең чыгару, түләү датасына кадәр, күрсәтелгән орган карары буенча вакытыннан алда түләнгән дип танылырга мөмкин.

Муниципаль кыйммәтләр кәгазьләр эмитенты үзе тарафыннан чыгарылган муниципаль кыйммәтләр кәгазьләр буенча йөкләмәләргә түләп бетерү датасы җиткәнчә сатып алынган (алмашу нәтижесендә алынган яисә Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләр нәтижесендә алынган) дип танырга хокукы.

22 Статья. Муниципаль бурыч алулар

1. Муниципаль бурыч алулар (алга таба - бурыч алулар) авыл жирлеге исемнен башкарма комитетка бирелә.

2. Агымдагы финанс елында бурыч алуларның иң чик күләме агымдагы финанс елында жирлек бюджеты кытлыгын финанслауга һәм жирлек бюджетының бурыч йөкләмәләрен түләүгә җибәрелә торган суммадан артмаска тиеш.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең муниципаль бурыч алулар программасы, бурыч алуларының һәр төре буенча бурычның төп суммасын түләүгә юнәлдерелә торган акча күләме һәм җәлеп итү күләме күрсәтелгән, жирлекнең барлык эчке бурыч алулары исемлегеннән гыйбарәт.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карарга кушымта булып тора.

23 Статья. Муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме дип тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары буенча жирлек бюджетына акча җәлеп итүнең җыелма күләме аңлашыла.

2. Жирлек бюджетына акча җәлеп итү күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары белән билгеләнә, һәм тиешле финанс елында акчаларны җәлеп итүнең гомуми суммасы жирлек бюджеты кытлыгын финанслауга җибәрелә торган акчаларның гомуми суммасыннан һәм «Бәрбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең тиешле финанс елына һәм план чорына бюджеты турында жирлек Советы карары белән расланган "Бәрбаш авыл жирлеге" муниципаль берәмлегенең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән артмаска тиеш., РФ Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып.

3. Хисап финанс елында «Бәрбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең бурыч алуларының гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм хисап финанс елы йомгалары буенча «Бәрбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән артып киткән очракта, агымдагы елның 1 гыйнварына жирле бюджет акчаларының күрсәтелгән арттыру суммасында калдыклары Россия Федерациясе Бюджет кодексының 96 статьясында каралган максатларга юнәлдерелгә тиеш., агымдагы финанс елына бурыч алуларның иң чик күләме кыскартылган.

24 Статья. Муниципаль эчке бурычның югары чикләре һәм жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең иң чик күрсәткечләре

1. Жирлек бюджеты турындагы карар нигезендә, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына (Чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына булган елның 1 гыйнварына), шул исәптән Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиген күрсәтеп, муниципаль эчке бурычның югары чикләре билгеләнә.

2. Муниципаль эчке бурычның югары чикләре өлеге статьяның 3 пунктларында билгеләнгән чикләүләргә үтәгәндә билгеләнә.

3. Муниципаль бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет керемнәренә, кире кайтарылмый торган түләүләргә һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләргә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән түләүләргә расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренә гомуми күләменнән артмаска тиеш.

4. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме, түбәндәге таләпләргә үтәгәндә, жирлек бюджеты турындагы карар белән раслана:

1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гәмәлгә ашырыла торган чыгымнарның гомуми күләменнән тыш, чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) район бюджеты турында расланган карарның 10 процентыннан артмаска тиеш.;

2) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) чираттагы финанс елының 1 гыйнварына булган муниципаль бурычны түләү һәм аларга

хөзмөт күрсөтү буенча чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) район бюджеты турында карар белән расланган Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирлек бюджетының салым, салым булмаган керемнәренә һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан дотацияләренә гомуми күләмәнән (Чираттагы финанс елына) 20 проценттан артмаса тиеш.; күрсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килүче елның 1 гыйнварыннан соң бурыч йөкләмәләрен вакытыннан алда түлөгүгә жибәрелә торган түлөлөр суммасы исәпкә алынмый.

25 Статъя. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла һәм (яисә) түлөнгән тиешле бурыч йөкләмәләре төрлөрә буенча муниципаль эчке бурыч алулар исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы белән билгеләнә:

1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен түлөүнең иң чик сроклары (Чираттагы финанс елында) тиешле бурыч йөкләмәләре төрлөрә буенча жирлек бюджетына акча жәлеп итү күләмнәре һәм тиешле бурыч йөкләмәләре төрлөрә буенча бурыч йөкләмәләрен түлөүнең иң чик сроклары.;

2) тиешле бурыч йөкләмәләре төрлөрә буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен түлөү күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) тиешле бюджет турында карарга кушымта булып тора.

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурыч алулар программасында чагылдырылмый.

26 Статъя. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләренә урнаштыруның иң чик күләмнәре

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына (Чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазьләренә урнаштыруның иң чик күләмнәре номиналь бәя буенча жирлек Советы тарафыннан жирлек Советының бюджет турында карарында билгеләнгән Эчке муниципаль бурычның югары чикләреннән тыш билгеләнә.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләренә эмитенты булып жирле администрация тора, ул жирлек уставы муниципаль бурыч алуларны тормышка ашыру хокукына ия.

3. Жирлек тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазьләр төрлөрә һәм аларның эмиссиясе һәм мәрәжәгатьләре тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

27 Статъя. Муниципаль гарантияләр бирү

1. Муниципаль гарантия – гарантиядә каралган вакыйга (гарантия очрагы) килеп туганда, гарантия (бенефициарга) бирелгән затка аның язма таләбе буенча бирелә торган йөкләмә шартлары нигезендә өченче зат (принципал) аның бенефициар каршындагы йөкләмәләрен үтәү өчен җавап бирергә тиеш булган бурыч йөкләмәсе төре.

2. «Наратлы авыл жирлегә» муниципаль бәрәмлеге исемәннән муниципаль гарантияләр Башкарма комитет тарафыннан бирелә, бирелә торган муниципаль гарантияләренә гомуми суммасы чикләрендә, жирлек Советының бюджет турында Карарында күрсәтелгән.

3. Муниципаль гарантия тәэмин итә ала:

1) принципалның бенефициар алдындагы бурычын (теп йөкләмәне) тиешенчә үтәү);

2) коммерциячел булмаган характердагы гарантия очрагы килеп туганда барлыкка килгән зыяны каплау.

Муниципаль гарантия инде туган йөкләмәләренә дә, киләчәктә барлыкка килгән йөкләмәләренә дә тәэмин итү өчен дә бирелергә мөмкин.

Муниципаль гарантия Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләре нигезендә һәм жирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә бирелә.

4. Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясе валютасында бирелергә һәм үтөлەرгә тиешле муниципаль гарантияләрнең исемлегеннән гыйбарәт:

- 1) гомуми гарантия күләме;
- 2) һәр максат буенча гарантия күләмен күрсәтеп гарантияләү максатлары;
- 3) гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы булу яисә булмау;;
- 4) гарантия очраklары буенча гарантияләрне үтәү өчен чираттагы финанс елында каралган бюджет ассигнованиеләрнең гомуми күләме.

Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәэмин ителә торган йөкләмәләр белдерелгән валютада бирелә һәм үтәлә.

Күрсәтелгән гарантияләр бары тик муниципаль гарантияләр программасы составында Россия Федерациясе валютасында расланган очракта гына гамәлгә ашырылырга тиеш.

Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы жирлек бюджеты турындагы карарга кушымта булып тора.

28 Статъя. Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия принципалның бенефициар каршында шартнамәдән яисә башка алыш-бирештән (төп йөкләмәдән) барлыкка килгән акчалата йөкләмәләрен тиешенчә үтәүне тәэмин итә.

2. Муниципаль гарантия принципал йөкләмәләрен вакытыннан алда үтәүне тәэмин итми, шул исәптән принципалга аларның вакытыннан алда үтөлеше яисә принципал йөкләмәләрен үтәү вакыты якынлашкан вакыйгалар (шартлар) житкән очракта да.

3. Муниципаль гарантиянең язма формасы мәжбүри булып тора.

4. Муниципаль гарантия төп йөкләмә суммасы чагылдырылган валютада бирелә һәм үтәлә.

5. Муниципаль гарантия буенча Гарант принципалның үзенә тәэмин ителгән йөкләмәсе буенча гарантия суммасы чикләрендә субсидиар жаваплылык тота.

6. Муниципаль гарантиядә күрсәтелә:

1) Гарант исеме (тиешле гавами-хокукый белем бирү – район) һәм Гарант исемнән гарантия биргән орган исеме;

2) бенефициарның исеме;

3) принципалның исеме;

4) гарантия бирелә торган йөкләмә (төп йөкләмәнең исемен, бәяләмәсен һәм Номерын (булган очракта), төп йөкләмәнең гамәлдә булу вакытын яисә аның буенча йөкләмәләрен үтәү вакытын, якларның атамаларын, төп йөкләмәнең башка мөһим шартларын күрсәтеп));

5) Гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең иң чик суммасы;

6) гарантия бирү нигезләре;

7) гарантия үз көченә керү датасы яисә гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);

8) гарантиянең гамәлдә булу срогы;

9) гарантия очрагын билгеләү, гарантия үтөлеше турында бенефициар таләбен кую вакыты һәм тәртибе;

10) гарантияне чакыртып алу нигезләре;

11) гарантия буенча йөкләмәләрен Гарант тарафыннан үтәү тәртибе;

12) гарантиянең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтөлгәндә, принципалның гарантия белән тәэмин ителгән йөкләмәләренә тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтөлгәндә (туктатылганда) гарантия суммасын киметү нигезләре һәм гарантиядә билгеләнгән башка очраklарда;

13) гарантияне туктату нигезләре;

14) гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелә алмый торган төп йөкләмә шартлары;

15) муниципаль гарантия буенча бенефициарга Гарант тарафыннан түлөнгән акчаларны каплау турында принципалга Гарант таләбе хокукы булу яисә булмау (принципалга карата гарантның регресс таләбе, регресс);

16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, гарантның норматив хокукый актларында, Гарант исемнен гарантия бирүче орган актларында билгеленгән белешмәләр.

7. Гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукын күздә тотмый торган муниципаль гарантия бары тик муниципаль гарантия бирә торган район милкендә булган муниципаль гарантия бирә торган хужалык жәмгыяте йөкләмәләре буенча гына бирелә ала. Принципалны тулысынча яисә өлешчә хосусыйлаштырган очракта мондый муниципаль гарантия гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы белән бирелгән дип санала һәм принципалның Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясы һәм Россия Федерациясе граждан законнары таләпләренә туры килә торган, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясы һәм Россия Федерациясе граждан законнары таләпләренә туры килә торган вакытында гарантның гарантның гарантның тулы күләмдә яисә гарантиянең нинди дә булса өлешендә барлыкка килгән принципалга карата регресс таләбен канәгатьләндерү буенча принципал йөкләмәләрен үтәүне тәмин итү бурычы барлыкка килә. Күрсәтелгән тәминат бирелгәнче муниципаль гарантияне үтәү рехсәт ителми.

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) башлану белән билгеләнә.

9. Гарант бенефициарның алдан язма рехсәтеннән башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртәргә хокуклы түгел.

10. Муниципаль гарантия буенча бенефициарның гарантка карата булган таләпләр, яңа хужага (сатып алуыга) облигациягә хокукларның яңа хужасына (эмитентка) күчүгә, принципал (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеленгән таләпләрнең хокукларын тапшырудан (күчүдән) тыш, алдан язма ризалыгыннан башка тапшырыла (бүтән нигезләр буенча күчәргә) алмый.

11. Муниципаль гарантия гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләр (шул исәптән әлеге статьяның 6 пункттындагы 14 пунктчасында күрсәтелгән гарантның язма ризалыгыннан башка үзгәртелгән очракта), шулай ук бу статьяның 7 пункттында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясындагы 5 пункттында билгеленгән бурыч принципалы үтәлгәндә Гарант тарафыннан таныла.

12. Муниципаль гарантия буенча акча түләү турында бенефициар таләбе (гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе) гарантиядә билгеленгән очракта гына гарантка бирелергә мөмкин. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе гарантиядә билгеленгән тәртиптә, гарантиядә күрсәтелгән документларны кушып, язма рәвештә гарантка белдерелергә тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантиядә һәм муниципаль гарантияне бири турындагы килешүдә билгеленгән срогыннан элек гарантияне үтәү турында таләпләрне, шул исәптән принципалның гарантиясе белән тәмин ителгән йөкләмәләрне үтәү срогы якынлашкан дип санала торган вакыйгалар (шартлар) вакытында да, күрсәтергә хокуклы түгел.

14. Гарант гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен кую турында принципалга хәбәр итәргә һәм принципалга таләпнең күчәрмәсен тапшырырга тиеш.

15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеленгән срокта, бенефициарның күрсәтелгән таләпкә кушып бирелгән документлар белән Гарантия үтәлеше турындагы таләбен карарга һәм гарантия шартларына таләпләр һәм аңа кушып бирелгән документлар туры килү-килмәвен тикшерергә тиеш.

16. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе һәм аңа кушып бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарга аның таләбен канәгатьләндерүдән баш тарта:

1) гарантия бирелгән срок тәмамланганнан соң (гарантиянең гамәлдә булу срогы) гарантка таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантка тапшырылган);

2) таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантиядә билгеленгән тәртипне бозып, гарантка тапшырылды;

3) таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;

4) бенефициар принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән принципалның гарантия белән тәэмин ителгән йөкләмәләренә тиешле үтәләшен кабул итүдән баш тартты;

5) әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясындагы 6 пунктында билгеләнгән очрақларда;

6) гарантиядә билгеләнгән башка очрақларда.

17. Гарантиянең үтәләше турында бенефициар таләбе һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар нигезсез һәм (яисә) муниципаль гарантия шартларына туры килми дип танылган очрақта, гарант бенефициарга аның таләбен канәгатьләндерүдән баш тарту турында хәбәр итәргә тиеш.

18. Гарант бенефициар таләбенә каршы принципал тәкъдим итә алырлык каршылыкларны чыгарырга хокуклы. Гарант хәтта принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очрақта да әлеге каршылыкларга хокукын югалтмый.

19. Гарантия үтәләше турында бенефициар таләбен һәм аңа кушып бирелгән документларны нигезле һәм муниципаль гарантиянең тиешле шартлары дип танылган очрақта, гарант гарантия буенча йөкләмәне гарантиядә билгеләнгән вакытта үтәргә тиеш.

20. Гарантның бенефициар каршындагы муниципаль гарантиядә каралган йөкләмәсе гарантия белән тәэмин ителгән принципалның срогы чыккан йөкләмәләре күләмендә, ләкин гарантия суммасыннан да артмый.

21. Гарантның муниципаль гарантия буенча бенефициар алдындагы йөкләмәсе туктатыла:

1) гарантта билгеләнгән күләмдә бенефициарга Гарант тарафыннан акча түләп,;

2) гарантиядә билгеләнгән вакыт узганнан соң, ул бирелгән (гарантиянең гамәлдә булу срогы);

3) принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан принципалның гарантия белән тәэмин ителгән йөкләмәләрен үтәгән йә принципалның күрсәтелгән йөкләмәләрен бүтән нигезләр буенча (бенефициар тарафыннан гарантка һәм (яисә) судка бирелгән гарантия үтәләше турында гарантка карата таләп булу-булмауга карамастан) туктатылган очрақта, яисә принципалның күрсәтелгән йөкләмәләрен башка нигезләр буенча (бенефициар тарафыннан гарантка һәм (яисә) судка биргән таләпнең булу-булмавына карамастан));

4) гарантка кире кайтару юлы белән бенефициарның үз хокукларыннан һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча үз йөкләмәләреннән азат итү турында язма гаризасы буенча үз хокукларыннан баш тартуы нәтижәсендә, принципал тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1151 статьясында каралган гарантия буенча мондый гарантия буенча бенефициарлар һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләр фактта булмаган очрақта гарантияне кире кайтару нәтижәсендә, гарантны гарантия буенча үз йөкләмәләреннән азат итү турында гарантия буенча үз хокукларыннан;

5) әгәр тәэмин ителешенә гарантия бирелгән принципалның йөкләмәсе билгеләнгән срокта барлыкка килмәсә;

6) бенефициар гарантка һәм (яисә) гарантка гарантия үтәләше турында гарантка таләп куйганнан соң төп йөкләмәне (шул исәптән принципалны һәм (яисә) бенефициарны бетерүгә бәйле рәвештә) туктатуга яисә аның гамәлдә булмавын алыш-биреш дип тануга бәйле рәвештә;;

7) бенефициарның башка затка яисә бенефициарга караган башка нигезләр буенча гарантка гарантия, хокуклар һәм (яисә) бурычлар буенча таләп хокукларын бүтән затка тапшырган очрақта, гарантның алдан язма ризалыгынан (күрсәтелгән таләпләрнең (хокукларның һәм бурычларның) яңа хужасына (сатып алучыга) облигациягә хокукларның яңа хужасына (сатып алучыга) күчүенә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән таләпләрне (хокукларын) алдан тапшырудан (күчүдән тыш), принципалның (эмитентның));

8) принципал тарафыннан башка затка тапшырылган яисә принципалга караган хокукларның һәм (яисә) бурычларның (бурычның) башка нигезләре буенча башка затка күчкән очрақта, гарантның алдан язма ризалыгынан башка, төп йөкләмә буенча принципалга караган хокукларның һәм (яисә) бурычларның (бурычның) башка нигезләре буенча принципал тарафыннан тапшырылган очрақта;;

9) гарантияләрдә күрсәтелгән очрақларда һәм нигезләр буенча гарантияне чакыртып алу нәтижәсендә;

10) гарантиядә билгеләнгән башка очрақларда.

22. Гарантның аның буенча йекләмәләре туктатылганнан соң бенефициарның гарантияне тотып калу күрсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокукларны сакламый.

23. Муниципаль гарантияне туктату турында мәғлүм булган Гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

Бенефициар һәм муниципаль гарантияне чакыртып алу яисә туктатуга китерә торган хәлләрнең килеп чыгуы турында мәғлүм булган принципал бу хакта гарантка хәбәр итәргә тиеш.

24. Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокукы гарантка юл кую белән бәйлә булса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар исәпкә алына

бюджет кытлыгын финанслау чыганақларында, ә мондый муниципаль гарантия буенча йекләмәләрне үтәү бюджет кредиты бирү буларак чагыла.

25. Әгәр Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китермәсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокукы гарантка юл кую белән бәйлә булмаса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акча тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.

26. Гарант тарафыннан гарантия буенча йекләмәләрнең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәү йезеннән түләнгән акчалар регрессы тәртибендә гарантка кайтару яисә гарантка бенефициарның принципалга карата бирелгән таләп хокукларын үтәү йезеннән алынган акчалар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.

27. Муниципаль гарантияләр белән тәэмин ителгән кредитлар һәм кредитлар максатчан булырга тиеш.

28. Муниципаль гарантия белән тәэмин ителгән кредит (займ) акчаларын максатсыз файдалану факты ачықланган очрақта, муниципаль гарантия бирү турында шартнамәдә билгеләнгән йекләмәләрне үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очрақта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясә законнарында, муниципаль гарантия бирү турында килешүдә билгеләнгән жаваплылыкка ия.

29. Бенефициарлар булып торган йекләмәләрне тәэмин итүдә бирелә торган муниципаль гарантиянең үзенчәлекләре Россия Федерациясә Бюджет кодексы белән билгеләнә.

30. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясә нәтижәсендә барлыкка килгән йекләмәләр буенча муниципаль гарантияләрне бирү һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясә Бюджет кодексы белән билгеләнә.

31. Муниципаль гарантияләрне бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясә Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән әлеге карар белән билгеләнә.

Башлығы 2. ПРОЕКТНЫ ТӨЗҮ ҺӘМ КАРАУ

ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ

31 Статъя. Жирлек бюджеты проекты тезү нигезләре

1. Жирлек бюджеты проекты чыгым йекләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатларында жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразлары нигезендә төзелә.

2. Жирлек бюджеты проекты тезү-Башкарма комитетның аерым бер естенлеге.

Жирлек бюджеты проекты тезү тәртибе һәм сроклары Башкарма комитет тарафыннан Россия Федерациясә Бюджет кодексы, жирлек уставы һәм жирлек Советы карарлары белән билгеләнә торган таләпләрне үтәп билгеләнә.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты проекты тезегәндә Чираттагы финанс елында яисә план чорында жирлек бюджеты акчалары исәбеннән жирлек үсешә өчен мөһим социаль-икътисади әһәмияткә ия чараларны финанслау буенча депутатлар тәкъдимнәре исәпкә алына.

Депутат тәкъдимнәре ағымдагы елның 20 августыннан да соңга калмыйча Финанс-бюджет палатасына язма рәвештә жиберелә. Депутат тәкъдимнәре белән хатта финанслауны таләп итә торган объект яки чара, финанслау кирәклеген нигезләү һәм тәкъдимнәрне гамәлгә ашыруга күздә тотылган чыгымнар суммасы күрсәтелергә тиеш.

4. Жирлек бюджеты проекты муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә халық алдында тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Тыңлаулар нәтижәләре буенча

тәкъдимнәр эшләнә, алар нигезендә Башкарма комитет жирлек бюджеты проектын эшләр бетерә.

32 Статъя. Жирлек бюджеты проектын тәзү өчен кирәкле белешмәләр

1. Жирлек бюджеты проектын үз вакытында һәм сыйфатлы итеп тәзү максатларында финанс-бюджет палатасы башка финанс органнарыннан, шулай ук дәүләт хакимиятенә башка органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан кирәкле белешмәләр алырга хокуклы.

2. Бюджет проектын тәзү аңа нигезләнә:

1) Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниясенә юлнамасы нигезләмәләре;

2) Татарстан Республикасында бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Татарстан Республикасы Президентының Татарстан Республикасы Дәүләт Советына Юлнамасы нигезләмәләре;;

3) бюджет сәясәтенә төп юнәлешләре һәм салым сәясәтенә төп юнәлешләре;

4) жирлекнең социаль-иқтисади үсеш фаразы;

5) озак сроклы чорга бюджет фаразы (бюджет фаразы проектын, бюджет фаразына үзгәрешләр проектын) ;

6) муниципаль программалар (муниципаль программалар проектлары, күрсәтелгән программаларны үзгәртү проектлары).

33 Статъя. Жирлекнең социаль-иқтисади үсеш фаразы

1. Жирлекнең социаль-иқтисади үсеш фаразы кимендә өч ел вакыт эчендә эшләнә.

2. Жирлекнең социаль-иқтисади үсеш фаразы ел саен Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә эшләнә.

3. Жирлекнең социаль-иқтисади үсеш фаразы Башкарма комитет тарафыннан жирлек Советына бюджет проектын кертү турында Карар кабул итү белән бер үк вакытта карала.

4. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-иқтисади үсеш фаразы план чорының параметрларын ачыклау һәм план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән эшләнә.

Жирлекнең социаль-иқтисади үсеш фаразына аңлатма язуында фараз параметрларын нигезләү, шул исәптән, фаразланган үзгәрешләрнең сәбәпләрен һәм факторларын күрсәтеп, элек расланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.

5. Жирлек бюджеты проектын тәзү яки карау барышында жирлекнең социаль-иқтисади үсеш фаразын үзгәртү жирлек бюджеты проектынның төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

34 Статъя. Жирлекнең муниципаль программалары

1. Муниципаль программалар Башкарма комитет тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны гамәлгә ашыру сроклары Башкарма комитет тарафыннан алар билгеләгән тәртиптә билгеләнә.

Муниципаль программаларны эшләр һәм әлеге программаларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү тәртибе Башкарма комитетның норматив хокукый акты белән билгеләнә.

2. Муниципаль программаларны финанс бөлән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме, программаны раслаган муниципаль хокукый акт нигезендә, бюджет чыгымнарының һәр максатчан статьясы (ярдәмче программасы) буенча бюджет чыгымнарының ведомство структурасы составында жирлек Советы карары белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап финанслауга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар, шулай ук элек расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр Башкарма комитет тарафыннан билгеләнгән срокларда расланырга тиеш. Жирлек Советы муниципаль программалар проектларын һәм муниципаль программаларга үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәрне жирлек Советының норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә карап тикшерүне тормышка ашырырга хокуклы.

Муниципаль программалар жирлек Советы карары нигезендә жирлек бюджеты турындагы карар үз көченә кәргән кенән ике айдан да соңга калмыйча китереләргә тиеш.

3. Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтижелелеген бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләүне үткөрү тәртибе һәм аның критерийлары Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижеләре буенча Башкарма комитет тарафыннан элек расланган муниципаль программаның чираттагы финанс елыннан башлап туктатылырга яки үзгәртәргә, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклегенә турында Карар кабул ителәргә мөмкин.

4. Шөһәр бюджетында программаларны гамәлгә ашыруга, Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә аларны эшләү, раслау һәм гамәлгә ашыру өчен бюджет ассигнованиеләре каралырга мөмкин.

35 Статья. Күрсәткечләр составы, предоставляемых карау һәм раслау проектында турында карар жирлек бюджеты

1. Жирлек Советы карарында бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш, аларга бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профицит) керә.

2. Бюджет турында карар белән билгеләнә:

бюджет керемнәренең Баш администраторлары Исемлегенә;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының Баш администраторлары Исемлегенә;

бюджет ассигнованиеләрен Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджетлар чыгымнары классификациясенә бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төрләре буенча бүлү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

бюджет ассигнованиеләрен шөһәр бюджеты акчаларын баш бүлүчеләргә, бүлекләргә, бүлекчәләргә, максатчан статьяларга, Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнары классификациясенә чыгымнар төрләре төркемнәре буенча бүлү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

гавами норматив йекләмәләренә үтәүгә юнәлдерелгән бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләме;

Чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

план чорының икенче елына, Чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган очракта, шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимендә биш проценты күләмендә (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан бюджетара трансфертлар исәбенә каралган);

Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

муниципаль эчке бурычның иң югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиге күрсәтеләп,;

жирлек бюджетының Россия Федерациясе Бюджет кодексы, жирлек Советы карарлары белән билгеләнгән башка күрсәткечләре.

3. Жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы күрсәткечләрен үзгәртү расланган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яисә кыскарту йә бюджет чыгымнарының өстәмә максатчан статьялары һәм (яисә) төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен чыгымнар ведомство структурасына кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек Советы карары белән чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә кертүгә (бюджетта чагылдыруга) төхдәм ителә торган салым булмаган керемнәренә аерым

төрләре (ярдәмче төрләре) буенча бюджет керемнәрен бюджет турындагы карарда тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яисә) бюджет чыгымнарының гомуми күләменнән артыграк билгеләнгән максатларга файдалану каралырга мөмкин.

Башлыгы 3. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫН КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

36 Статъя. Жирлек Советы каравына жирлек бюджеты турында карар проектын кертү

1. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты Авыл жирлеге Советы карарлары белән билгеләнгән срокларда, әмма агымдагы елның 15 ноябриннән дә соңга калмыйча, түбәндәге документлар һәм материаллар белән бер үк вакытта жирлек Советы каравына кертелә:

- 1) бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- 2) агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-иқтисады үсешенең яқынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-иқтисады үсешенең көтелүче нәтижәләре.;
- 3) жирлекнең социаль-иқтисади үсеш фаразы;
- 4) Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең тупланма бюджетының төп характеристикалары фаразы (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, дефицит (профицит) ;
- 5) бюджет проектына аңлатма язуы;
- 6) Чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына (Чираттагы финанс елы һәм план чорының елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына) муниципаль бурычның иң югары чиге);
- 7) агымдагы финанс елына бюджет үтәлешен бәяләү;
- 8) жирлек Советы, Контроль-хисап палатасы тарафыннан тәкъдим ителгән, финанс-бюджет палатасы белән әлеге бюджет сметаларына карата каршылыklar барлыкка килгән очракта, күрсәтелгән органнарның бюджет сметалары проектлары;
- 9) башка материаллар.

Муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программалы булмаган юнәлешләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү бюджеты турындагы карар расланган очракта, бюджет турында карар проектына муниципаль программалар паспортлары тапшырыла.

Әгәр бюджет турында карар проекты бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән кушымта булмаса, бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән кушымта бюджет турында карар проектына аңлатма язуына кушымталар составына кертелә.

37 Статъя. Жирлек бюджеты турында карар проектын карау һәм аны раслау тәртибе

1. Муниципаль берәмлек башлыгы чираттагы финанс елына бюджет турында карар проекты кертелгәннән соң бер эш көне эчендә аны жирлек Советына экспертиза үткөрү өчен контроль-хисап палатасына жиберә.

2. Контроль-хисап палатасы 5 эш көне эчендә бюджет турында карар проекты турында бәяләмә әзерли.

Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе жирлек Советы депутатлары тарафыннан жирлек бюджеты турындагы карар проектына төзәтмәләр әзерләгәндә исәпкә алына.

3. Жирлек Советы Рәисе Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе нигезендә жирлек Советы тарафыннан жирлек бюджеты турында карар проектын карап тикшерүгә кабул итү яки аны Башкарма комитетка эшләп бетерү өчен кире кайтару турында Карар кабул итә.

Жирлек бюджеты турындагы карар проекты барлык кирәкле документлар һәм материаллар белән, эшләп бетергәннән соң биш эш көне эчендә жирлек Советына тапшырылырга тиеш.

4. Жирлек советы жирлек бюджеты турындагы карар проектын бер укылышта карый.

5. Бюджет проекты алга таба гавами тыңлаулар уздыру максатларында халыкка житкерелергә (бастырып чыгарылырга) һәм рәсми порталда урнаштырылырга тиеш.

6. Халык алдында тыңлаулар үткәргәннән соң, жирлек бюджеты турындагы карар проекты жирлек Советы тарафыннан бер укылышта карала һәм тулысынча кабул ителә.

7. Жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән чираттагы финанс елына жирлек бюджеты турындагы карар 20 декабрьдән дә соңга калмыйча муниципаль берәмлек башлыгына имза салу һәм халыкка житкерү (бастырып чыгару) өчен жиберелә.

8. Жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карары Чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

9. Әгәр жирлек Советының авыл жирлеге бюджеты турындагы карары агымдагы финанс елы башыннан үз көченә кермәсә:

1) Финанс-бюджет палатасы бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет ассигнованиеләрен һәм бюджет йөкләмәләренең лимитларын финанс хисабы елында бюджет ассигнованиеләренең уникаль елешеннән һәм бюджет йөкләмәләре лимитларыннан артмаган күләмдә ай саен җиткерергә хокуклы;

2) жирлек Советы карары белән жирлек бюджеты турында билгеләнә торган башка күрсәткечләр жирлек Советы карары белән жирлек советының Финанс хисап елына бюджеты турында карары белән билгеләнгән күләмнәрдә (нормативларда) һәм тәртиптә кулланыла;

3) Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларына бюджетара трансфертларны бүлү һәм бирү тәртибе хисап финанс елына билгеләнгән рәвештә саклана.

10. Әгәр жирлек Советының финанс елы башланганнан соң өч ай узгач, бюджет турындагы карары үз көченә кермәсә, Финанс-бюджет палатасы әлеге статьяның 9 елешендә билгеләнгән шартларны үтәгәндә бюджет үтәлешен оештыра.

Шул ук вакытта финанс-бюджет палатасының хокуклары юк:

1) бюджет йөкләмәләре лимитларын һәм бюджет ассигнованиеләрен Россия Федерациясә Бюджет кодексы белән билгеләнгән юридик һәм физик затларга бюджет инвестицияләре һәм субсидияләренә җиткерергә;;

2) бирергә бюджет кредитлары;

3) алдагы финанс елының сизгә артык бурыч алуларының кварталга исәпләнгән күләмә күләмендә бурыч алуларны гамәлгә ашырырга;;

4) формалаштырырга резерв фондлары.

Әлеге статьяның 9 һәм 10 елешләрендә күрсәтелгән чикләүләр гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә, муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүгә һәм түләүгә бәйле чыгымнарга кагылмый.

11. Әгәр жирлек Советы карары агымдагы финанс елы башланганнан соң һәм бюджет үтәлеше әлеге карар үз көченә кәргән көнгә кадәр шушы статьяның 9 һәм 10 елешләре нигезендә гамәлгә ашырыла икән, күрсәтелгән карар үз көченә кәргән көннән бер ай эчендә Башкарма комитет жирлек Советына карауга һәм раслауга жирлек бюджеты турында жирлек Советы карарына үзгәрешләр кертү турында карар проекты тәкъдим итә, бюджет белән вакытлыча идарә итү чорында бюджет үтәлешен исәпкә алып, бюджет күрсәткечләрен ачыклаучы документлар (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә)

Күрсәтелгән карар проекты авыл жирлеге Советы тарафыннан тәкъдим ителгән кеннән алып 15 кеннән дә артмаган вакытта карала һәм раслана.

Әлеге статья район бюджетын төзегәндә һәм үтәгәндә, 2020 елга һәм 2021, 2022 еллар план чорына бюджеттан башлап, барлыкка килә торган хокук менәсәбәтләренә карата кулланыла.

Башлыгы 4. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ҮТӨЛЭШЕ

38 Статья. Бюджет үтәлеше нигезләре

1. Жирлек бюджетының үтәлеше Башкарма комитет тарафыннан тәэмин ителә. Бюджет үтәлешен оештыру Финанс-бюджет палатасына йөкләнә.

2. Бюджет кассаның бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомствога буйсынуы нигезендә башкарыла.

3. " Бәрбаш авыл жирлеге" муниципаль берәмлегендә бюджетның казначылык үтәлеше билгеләнә.

39 Статья. Жирлек бюджетының җыелма бюджет язмасы

1. Жыелма бюджет язмасын тезү, раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү Финанс-бюджет палатасы җитәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карарына туры килергә тиеш.

Жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карарына үзгәрешләр кертү турында Карар кабул ителгән очракта, финанс-бюджет палатасы житекчесе жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертә.

3. Бюджет үтөлеше барышында жыелма бюджет язмасы күрсәткечләре финанс-бюджет палатасы житекчесе карарлары нигезендә бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә генә үзгәртелергә мөмкин:

1) гавами норматив йөкләмәләрне үтәү өчен бюджет ассигнованиеләре житеклек булмаган очракта - күрсәтелгән ассигнованиеләрнең гомуми күләменең ағымдагы финанс елында жирлек Советы карары белән расланган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләменең 5 проценты чикләрендә аларны үтәүгә бюджет ассигнованиеләре житеклек булмаган очракта-күрсәтелгән ассигнованиеләрнең гомуми күләмен арттырып, ағымдагы финанс елында аларны үтәүгә жирлек бюджеты турында жирлек Советы карары белән расланган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләменең 5 проценты чикләрендә;

2) бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнең (алар карамагындагы бюджет учреждениеләренең) составы яисә вәкаләтләре (функцияләре) үзгәргән, Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан субвенцияләр исәбенә жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны, жирлек бюджеты акчаларына түлөтүне, резерв фондлары акчаларын куллануны һәм расланган бюджет ассигнованиеләре составында башка рәвештә резервланган суд актларын үтәүне күздә тоткан законнар үз көченә кәргән очракта, жирлек бюджеты акчаларына түлөтүне, резерв фондлары акчаларын куллануны һәм расланган бюджет ассигнованиеләре составында башка рәвештә резервланган, бюджет акчаларын алучылар арасында бюджет ассигнованиеләрен конкурс нигезендә бүлү һәм жирлек бюджетын үтәү үзенчәлекләренә бәйле башка нигезләр буенча, жирлек бюджеты турында жирлек Советы карары белән билгеләнгән бюджет акчаларын баш бүлүчеләр арасында бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү-бюджет ассигнованиеләре күләме чикләрендә . ;

3) ағымдагы финанс елы һәм план чоры арасында бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлгән очракта - Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында жирлек Советы карары белән тиешле финанс елына һәм план чорына бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләмен һәм тиешле бүлекләр, бүлекләр, максатчан статьялар, ағымдагы финанс елына һәм план чорына чыгымнар төрләре буенча бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләмен тиешле финанс елына һәм план чорына жирлек Советы карары белән каралган чикләрдә;

4) ағымдагы финанс елында муниципаль хезмәт күрсәтүләргә бюджет ассигнованиеләреннән файдалану хисабына бюджет ассигнованиеләре аерым бүлекләр, бүлекчеләр, максатчан статьялар һәм чыгымнар төрләре буенча бюджет ассигнованиеләре арткан очракта - тиешле чыгымнарның төре буенча бюджет ассигнованиеләрен арттыру шарты белән ағымдагы финанс елында муниципаль хезмәт күрсәтүләр өчен бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме чикләрендә-муниципаль хезмәт күрсәтүләр өчен бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме 10 проценттан артмаган очракта;

5) Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә муниципаль бурычны реструктуризацияләүне үткәргән очракта;;

6) бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары төрләре арасында бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлгән очракта, бюджет үтөлеше барышында тиешле финанс елына каралган бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме чикләрендә бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме чикләрендә.

Чыгымнарның Ведомство структурасы нигезендә расланган чыгымнар буенча жыелма бюджет язмасы күрсәткечләрен үзгәрткәндә, гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә һәм муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүгә каралган бюджет ассигнованиеләрен киметү бюджет турында карарга үзгәрешләр кертмичә башка бюджет ассигнованиеләрен арттыру өчен рөхсәт ителми;

7) максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар алган очракта, бюджет турында карар белән расланган күләмнәрдән тыш.

4. Чыгымнар буенча жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре Чираттагы финанс елы башланганчы бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә житекерелә.

5. Жыелма бюджет язмасына, бюджетның бердәм счетындагы калдыклар белән идарә итү операцияләрәннән тыш, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләре дә кертелә.

40 Статья. Касса планы

1. Касса планында агымдагы финанс елында жирлек бюджетына касса керемнәре һәм жирлек бюджетыннан касса түләүләренең фаразлары аңлашыла.

Касса планында бюджетның бердәм счетында калдыклар белән идарә итү буенча операцияләрне гамәлгә ашыруга тотылган акчаның иң чик күләме билгеләнә.

2. Финанс-бюджет палатасы касса планын тезү һәм алып бару тәртибен, шулай ук бюджет акчаларын баш бүлүче, бюджет керемнәренең баш администраторы, бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторы тарафыннан касса планын тезү һәм алып бару өчен кирәкле белешмәләр тапшыру составын һәм срокларын билгели.

Касса планын тезү һәм алып бару финанс-бюджет палатасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

41 Статья. Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтөлеше

Керемнәр буенча бюджет үтөлеше күздә тотыла:

агымдагы финанс елында гамәлдә булган нормативлар буенча Россия Федерациясе Бюджет кодексында, жирлек Советының бюджет турында һәм Татарстан Республикасының башка законнары һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә кабул ителгән жирлек Советы карары белән, Федераль казначылык органнары һәм бюджетка башка керемнәр исәбеннән жирлек бюджетының бердәм счетына күчерү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түлөнгән яки артык алынган суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын кире кайтару;

Россия Федерациясе законнары нигезендә артык түлөнгән яисә артык алынган суммалар хисабына;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түләүләр бюджеты керемнәре администраторы тарафыннан төгәлләштерү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

артык түлөнгән яки артык алынган салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр суммаларын кире кайтаруны (зачетны, тегәлләштерүне) тормышка ашыру өчен кирәкле, артык бүленгән суммаларны, чараларны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган ечен процентлар һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлек бюджетының бердәм счетыннан күчерү.

42 Статья. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтөлеше

1. Финанс-бюджет палатасы тарафыннан, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп, жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтөлеше тәртибе билгеләнә.

2. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтөлешен күздә тотта:

- 1) Бюджет йөкләмәләрен кабул итү;
- 2) раслау акчалата йөкләмәләрен;
- 3) Акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү;
- 4) акчалата йөкләмәләрнең үтөлешен раслау.

3. Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен аңа житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә кабул итә.

Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен физик һәм юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар белән бүтән шартнамәләр тезү юлы белән яисә Россия Федерациясе законнары, башка хокукый акт, килешү нигезендә кабул итә.

4. Бюджет акчаларын алучы түләү бурычын түләү документлары һәм аларны түләүне санкцияләү ечен кирәкле башка документлар нигезендә, оператив-эзләү чараларын үтәүгә бәйле очрактарда түләү документлары нигезендә раслый.

5. Акчалата йөкләмәләргә түләү (гавами норматив йөкләмәләргә буенча акчалата йөкләмәләрдән тыш) бюджет акчаларын алуыга җиткерелгән бюджет йөкләмәләргә лимитлары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Гавами норматив йөкләмәләргә буенча акчалата йөкләмәләргә түләү бюджет ассигнованиеләрен алуыга җиткерелгән бюджет ассигнованиеләргә чикләрендә башкарылырга мөмкин.

6. Акчалата йөкләмәләргәң үтәлешен раслау җирлек бюджетының бердәм санынан физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясә бюджет системасы, халыкара хокук субъектлары бюджетлары файдасына акчаны исәптән төшерүне раслый торган түләү документлары нигезендә, шулай ук бюджет акчаларын алуыларның акчалата йөкләмәләргән үтәү буенча акчалата булмаган операцияләргә үткәргән раслый торган башка документлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

43 Статъя. Бюджет язмасы

1. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләргәң (бүлүчеләргәң) бюджет язмаларын түзү һәм алып бару тәртибә, аларга үзгәрешләргә кертүне дә кертәп, Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

Бюджет акчаларын баш бүлүчеләргәң бюджет язмалары җыелма бюджет язмасы белән расланган һәм Башкарма комитет тарафыннан расланган бюджет йөкләмәләргә лимитлары нигезендә төзелә.

Бюджет акчаларын бүлүчеләргәң бюджет язмалары бюджет ассигнованиеләргә һәм аларга җиткерелгән бюджет йөкләмәләргә лимитлары нигезендә төзелә.

2. Бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләргә кертү бюджет акчаларын баш бүлүчә (бүлүчә) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Чыгымнар буенча бюджет язмасы күрсәткелләргә Чираттагы финанс елы башына кадәр ведомствога караган эш бирүчеләргә һәм бюджет акчаларын алуыларга җиткерелә.

3. Бюджет язмаларын түзү һәм алып бару тәртибә бюджет акчаларын баш бүлүчәң (бүлүчәң) бюджет язмасы белән раслана торган чыгымнар терләргә элементлары (теркемчәләргә һәм элементлары) кодлары, шулай ук дөүләт идарәсә секторы операцияләргән классификацияләү кодлары буенча күрсәткелләргәң детальләштерүне гамәлгә ашыру хокукын яисә бурычын билгеләргә мөмкин.

Җыелма бюджет язмасы күрсәткелләргә нигезендә бюджет акчаларын баш бүлүчәң чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткелләргәң җыелма бюджет язмасына тиешлә үзгәрешләргә кертмичә үзгәртү рәхсәт ителми.

Бюджет акчаларын баш бүлүчәң бюджет язмасы күрсәткелләргә нигезендә бюджет язмасы белән расланган күрсәткелләргәң бюджет акчаларын баш бүлүчәң бюджет язмасына тиешлә үзгәрешләргә кертмичә үзгәртү рәхсәт ителми.

44 Статъя. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча җирлек бюджеты үтәлешә

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләргә исәбенән үтәләргә тиешлә акчалата йөкләмәләргәң түләүне санкцияләү Башкарма комитет тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

45 Статъя. Бюджет сметасы

1. Казна учреждениесәң бюджет сметасы Россия Федерациясә Финанс министрлыгы билгеләгән гомуми таләпләргә нигезендә бюджет акчаларын баш бүлүчә тарафыннан билгеләнгән тәртиптә төзелә, раслана һәм алып барыла.

Бюджет акчаларын баш бүлүчәң бюджет вәкаләтләргән гамәлгә ашыручы җирлә үзидарә органы тарафыннан әлегә орган җитәкчесә тарафыннан раслана.

2. Казна учреждениесәң бюджет сметасының расланган күрсәткелләргә казна учреждениесә функцияләргән үтәүне тәмин итү буенча бюджет йөкләмәләргән кабул итү һәм (яки) үтәү ечен аңа җиткерелгән бюджет йөкләмәләргә лимитларына туры киләргә тиеш.

Казна учреждениесәң бюджет сметасы дөүләт (муниципаль) ихтыяҗларын тәмин итү ечен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләргә сатып алу буенча бюджет йөкләмәләргә лимитлары чикләрендә раслана торган дөүләт һәм муниципаль ихтыяҗларны тәмин итү ечен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләргә сатып алу план-графикларын формалаштырганда каралган дөүләт (муниципаль) ихтыяҗларын тәмин итү ечен

товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу өчен финанс тәэминаты күләмнәрен исәпкә алып төзелә.

Казна учреждениесенең бюджет сметасында естәмә рәвештә казна учреждениесенең бюджет сметасын тезү һәм алып бару тәртибендә каралган башка күрсәткечләр расланьрга тиеш.

Житәкчесе казна учреждениесенең бюджет сметасын раслау тәртибе нигезендә аны раслау хокукына ия булган бюджет сметасы күрсәткечләре чыгым төрләренең элементлары (төркемчәләре һәм элементлары) кодлары буенча, шулай ук тиешле төркемнәрнең (статьяларының) статьялары (статьялары) кодлары буенча, житкерелгән бюджет йекләмәләре лимитлары чикләрендә Дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләүнең тиешле төркемнәрнең (статьяларының) кодлары буенча житкерелгән бюджет йекләмәләре лимитлары чикләрендә детальләштерелергә мөмкин.

46 Статья. Финанслауның иң чик күләме

1. Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә чыгымнар буенча жирлек бюджетын үтәүне оештырганда агымдагы финанс елының тиешле чорында акчалата йөкләмәләрне түләүнең иң чик күләмен (финанслауның иң чик күләме) раслау һәм аны баш бүлүчегә, бүлүчегә һәм бюджет акчаларын алучыларга житкерү карала ала.

2. Финанслауның иң чик күләме, тулаем алганда, бюджет акчаларын баш бүлүчегә, бүлүчегә һәм алучыга карата ай саен яки квартал саен яки квартал саен арта бара торган нәтижә белән, агымдагы финанс елы башыннан бюджет акчаларын төп бүлүчеләрне, бүлүчеләрне һәм алучыларны финанслауга гаризалар нигезендә билгеләнә.

47 Статья. Бюджет үтәгәндә жирлек бюджеты турында карар белән расланган карардан артык фактта артыграк алынган табышлардан файдалану

1. Жирлек бюджетын үтәгәндә бюджет турында расланган карардан тыш фактта алынган керемнәр Финанс-бюджет палатасы тарафыннан агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, муниципаль бурычларны түләүгә, шулай ук жыелма бюджет язмасында каралган күләмдә бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, жирлек субъектының гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә житбәрелә ала.

2. Максатчан билгеләнеше булган физик һәм юридик затлардан, шул исәптән Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән тәртиптә бюджет үтәгәндә расланган керемнәрдән тыш фактта алынган субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар һәм кире кайтарылмый торган кертемнәр бюджет чыгымнарын арттыруга, максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар бирү максатларына житбәрелә., агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә генә жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү белән бәйле.

48 Статья. Агымдагы финанс елы тәмамлануы

Бюджет үтәләше буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, моңа Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш.

Агымдагы финанс елында бюджет үтәләше буенча операцияләрне тегәлләү Башкарма комитет тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләре нигезендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

**Башлығы 5. ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРҮ, КАРАУ
ҺӘМ БЮДЖЕТ ХИСАПЛЫЛЫГЫН РАСЛАУ**

49 Статья. Бюджет исәбе, бюджет хисаплылыгы һәм бюджет хисаплылыгын төзү нигезләре

1. Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылыгының бердәм методологиясе һәм стандартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет исәбе «Бәрбаш авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенең финанс һәм финанс булмаган активлары һәм йекләмәләре торышы турында акчалата белдерүдә мөгълүмат жыю, теркәү һәм гомумиләштерүнең тәртипкә салынган системасыннан, шулай ук әлеге активларны һәм йөкләмәләрне үзгәртә торган операцияләрдән гыйбарәт.

Бюджет исәбе Россия Федерациясенең бюджет классификациясен үз эченә алган счетлар Планы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Бюджет исәбе счетлары планы һәм аны куллану буенча инструкция Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан раслана.

3. Бюджет хисаплылығын үз эченә ала:

- 1) бюджет үтөлеше турында хисап;
- 2) бюджет үтөлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) хисап хәрәкәте турында акча;
- 5) Аңлатма язуы.

4. Бюджет үтөлеше турындагы хисапта Россия Федерациясе бюджет классификациясе нигезендә керемнәр, чыгымнар һәм бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтөлеше турында белешмәләр бар.

5. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренең Баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары (алга таба - бюджет акчаларының Баш администраторлары) ведомство буйсынуындагы бюджет акчаларын алуучылар (бүлүчеләр), бюджет керемнәре администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары администраторлары тарафыннан үзләренә тапшырылган бюджет хисаплылығы нигезендә жыелма бюджет хисаплылығын тезиләр.

Жирлек бюджеты акчаларының Баш администраторлары жыелма бюджет хисабын үзләре билгеләгән вакытта Башкарма комитетка тапшыралар.

6. Жирлекнең бюджет хисаплылығы бюджет акчалары баш администраторларының жыелма бюджет хисаплылығы нигезендә тезелә.

7. Жирлекнең бюджет хисаплылығы еллык хисап булып тора. Бюджет үтөлеше турындагы хисап квартал саен була.

8. Агымдагы финанс елының беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда бюджет үтөлеше турындагы хисап Башкарма комитет тарафыннан раслана һәм жирлек Советына, Контроль-хисап палатасына жиберелә.

Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисаплар жирлек Советы карарлары белән расланьрга тиеш.

9. Башкарма комитет карары буенча физик затларга хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр, шулай ук алар белән бәйлә Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына мәжбүри түләүләр һәм аларны күчерү, бюджет Хисабын, Бюджет һәм Автоном учреждениеләрнең берләштерелгән хисаплылығын, бюджет исәбенә алынучы башка мәжбүри хисаплылыкны төзү һәм тапшыруны, мондый хисаплылыкны тиешле муниципаль органнарда тапшыруны тәэмин итү буенча бюджет исәбен алып бару буенча гомуми таләпләр нигезендә тапшырылырга мөмкин., финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнгән.

50 Статья. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү

1. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисап, аны жирлек Советында караганчы, тышкы тикшерелергә тиеш, ул бюджет акчалары баш администраторларының бюджет хисаплылығын тышкы яктан тикшерүне һәм бюджет үтөлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләүне үз эченә ала.

2. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү контроль-хисап палатасы тарафыннан башкарыла.

3. Башкарма комитет контроль-хисап палатасына тышкы тикшерү өчен тапшырыла:

- 1) бюджет үтөлеше турында еллык хисап;
- 2) бюджет үтөлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) хисап хәрәкәте турында акча;
- 5) Аңлатма язуы.

4. Башкарма комитет, агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча, аңа бәяләмә әзерләү өчен, жирлек бюджеты үтөлеше турында хисап тапшыра. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә әзерләү эшләре бер айдан да артмаган вакыт эчендә башкарыла.

5. Бюджет үтөлөшө турындагы еллык хисапка бөялөмө Контроль-хисап палатасы тарафыннан жирлек Советына бер үк вакытта Башкарма комитетка юлланган.

51 Статъя. Жирлек Советы тарафыннан бюджет үтөлөшө турындагы еллык хисапны тапшыру, карау һәм раслау

1. Бюджет үтөлөшө турындагы еллык хисапны тапшыру, карау һәм раслау тәртибе Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

2. Авыл жирлеге бюджеты үтөлөшө турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта Башкарма комитет тарафыннан да тапшырыла:

1) жирлек Советының бюджет үтөлөшө турында карар проекты;

2) резерв фонды ассигнованиеләре үтөлөшө турында хисап;

3) бюджет кредитларын биру һәм түләү турында хисап;

4) эчке бурыч торышы турында хисап;

5) Аңлатма язуы;

6) бюджет законнарында каралган башка документлар һәм материаллар.

3. Контроль-хисап палатасы Бөялөмәсен алганнан соң жирлек бюджеты үтөлөшө турындагы хисапны жирлек советы карый.

Бюджет үтөлөшө турындагы еллык хисапны карау нәтижәләре буенча жирлек Советы Бюджет үтөлөшө турындагы карарны раслау яисә кире кагу турында Карар кабул итә.

Жирлек Советы Бюджет үтөлөшө турындагы карар кире каккан очракта, ул дәрәс булмаган яисә тулы чагылдырылмаган мәгълүматларны бетерү һәм бер айдан артмаган кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

3. Жирлек бюджеты үтөлөшө турында еллык хисап авыл жирлеге Советына агымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла

52 Статъя. Жирлек бюджеты үтөлөшө турында карар

1. Жирлек бюджеты үтөлөшө турындагы карар нигезендә хисап финанс елына бюджет үтөлөшө турындагы еллык хисап, бюджет керемнәренә, чыгымнарының һәм дефицитының (профицитның) гомуми күләмен күрсәтеп, раслана.

2. Хисап финанс елы өчен жирлек бюджеты үтөлөшө турындагы карарга аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

1) бюджет керемнәре классификациясе кодлары буенча керемнәр;

2) керем төрләре кодлары, керемнәренә ярдәмче төрләре, Дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү буенча бюджет керемнәре, бюджет керемнәренә керә торган керемнәр төрләре кодлары, керемнәр төрләре буенча керемнәр;

3) тиешле бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;

4) бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;

5) бюджет кытлыкларын финанслау чыганаclarын классификацияләү кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы;

6) бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаclarына керә торган дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү төркемнәре, төркемчәләре, статъялары, төрләре буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы кодлары буенча.

Жирлек бюджеты үтөлөшө турындагы карар нигезендә шулай ук жирлек Советы карары белән жирлек бюджеты үтөлөшө турындагы карар өчен билгеләнгән башка күрсәткечләр раслана.